

NÉPLAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Debrecen, Ferenc József-út 28. II. emelet.

DEMOKRATIKUS NAPILAP

Előfizetési árak: Egy hónap 750 P
Negyedévre 2100 P
Félévre 4000 P

A szovjet csapatok elfoglalták Szilézia ipari központját, Oppeln városát

Bekerítés veszélye fenyegeti a keletporoszországi német hadsereget
Felszabadult Rozsnyó

A szerdai napon a Keleti-tengertől a Kárpátokig rohamozó orosz hadsereg arcvonalához délen csatlakozott Malinovszki tábornagy 2. ukrán hadserege, mely

Miskolctól északra, a hegyvidéken oltalmazásba ment át s elfoglalta Rozsnyó és Jolsva városát.

Sziléziában Konyev csapatai, melyek most már kiinduló bázisuktól 300 km távolságban harcolnak,

elfoglalták Német-Szilézia legfontosabb ipari gócpontját, Oppeln városát, Brieg és Oppeln között átlépték az Odera-folyót, amely az utolsó nagy természeti akadály Drezda és Berlin felé és most délkeleti irányból 7 km-re közelítették meg Breslaút.

E szakasztól északra, Zsukov tábornagy fehér orosz hadserege

elfoglalta Kalisz fontos közlekedési csomópontot és északkeleti irányból közelítik Breslaú felé.

E hadseregcsoport előrenyomulása igen gyors, egy nap alatt 30 kilométerrel jutott előre nyugati irányba, úgyhogy most már fedezni tudja a balszárnyán előnyomult Konyev-hadsereget. A gyors előnyomulás hatására jellemző, hogy a szovjet csapatok egy német repülőteret meglepetésszerűen megrohmoztak és ez alkalommal 82 német repülőgépet zsákmányoltak.

Kelet-Poroszországban a szovjet csapatok folytatták előnyomulásukat a Danzigi-Öböl irányában és a Mazúri-tóvidéken. Most már a németek is látják, hogy közvetlenül fenyeget Kelet-Poroszország teljes elvégása a birodalomtól. Kétségbeesetten próbálják a tartományt kiüríteni és jellemző, hogy Königsbergben az eddig éhező lakosságnak kiosztják a raktárakból már elszállíthatatlan készleteket.

A „Stockholm Tidningen” beszámolója szerint a Kelet-Poroszországból kitelepítetteknek két óra alatt kellett elhagyni otthonukat. Igen komoly az aggodalom

a német szülők körében, akiknek gyermekeit a sorozatos angolszász bombatámadások hatására a keleti területekre vitték. Kelet-Poroszországból és Sziléziából végelethetetlen sorokban lépik el a menekültek a birodalom belsejébe vezető behavazott utakat; ezek teljesen kiéhezettek, félruha nélkül érkeznek a nem sok vigaszt nyújtó berlini romvárosba.

A német rádió tegnap a lakosság körében mindjebb elharapódzó pánikhangulat ellen próbál propagandát csinálni, de kénytelen beismerni, hogy a szovjet tankkötélek már olyan helyekre hatoltak be, amelyeket veszélyes volna megnevezni.

Göbbels lapja, az „Angriff” tanácstalan a frontszakadással szemben: senki sem tudja, hol lehet új arcvonalat kiépíteni a szovjetroham feltartóztatására.

A birodalom keleti tartományainak

öt fővárosát fenyegeti most közvetlenül a vörös hadsereg offenzívája: Königsberg, Danzigot, Posent, Kattowitzot és Breslaút;

ez utóbbit már lázasan erősítik és a város teljes feladására árán is védelmezni akarják.

Semmi jel sem mutat azonban arra, hogy a német hadvezetőség valami módot tudna találni az egyre szélesebb arcvonalon folyó szovjet offenzíva feltartóztatására, melynek iránya Németország szíve, Drezda és Berlin felé mutat.

A nyugati hadszíntéren a szövetséges csapatok most már teljesen összezúzták az ardennei német kiszögellést, melynek eléréséért Rundstaedt vezértábornagy olyan sok áldozatot hozott. St. Vith elfoglalásával a németek elvesztették utolsó támaszpontjukat és most a még el nem vágott német alakulatok kétségbeesetten próbálnak keleti irányban, a Rajna felé menekülni; a szövetséges vadászbombázók szünet nélkül támadják a roncsokkal eltörlesztett utakon haladó gépjárműoszlopokat és

és 2-3000 tehergépkocsit pusztítanak el.

A legújabb hírek szerint nagy német kötelékeket vonnak el a nyugati frontról a teljesen összeomlott keleti arcvonal helyreállítására.

A brit csapatoknak Közép-Burmanában elért győzelmei döntő jelentőséget nyerne ama tény által, hogy most

Malinovszki csapatai Miskolctól északra áttörték a német frontot, elfoglalták Rozsnyót és Jolsvát

A Szovjet Tudósító Iroda jelenté: Kelet-Poroszországban, Isterburgtól délre és dényugatra, a szovjet csapatok elfoglaltak Angerburg, Nidmimicu városokat és 250 helységet.

A 2. fehér orosz hadseregcsoport csapatai, folytatva támadásaikat, elfoglalták Kelet-Poroszországban Lyck, Neucendori és Biana fontos erődítményeket, melyek a keletporoszországi tavak vidékére vezető útvonalakat védik. Ezenkívül elfoglalták Kelet-Poroszországban Rosenberg, Riesenburg városokat és 200-nál több helységet.

Egyidejűleg a frontszakasz csapatai Lengyelország területén elfoglalták Vrizen (Bombzszno) és Dobzsin városokat.

Az 1. fehér orosz hadseregcsoport csapatai, folytatva sikeres támadásaikat, január 23-án

ostrommal elfoglalták Kalisz várost, fontos közlekedési gócpontot és a német védelmi rendszer elkeseredetten védett erődítményét a Breslau felé vezető úton.

A támadás során január 24-én elfoglalták e hadseregcsoport csapatai 800-nál több községet.

Az 1. ukrán hadseregcsoport csapatai, szívós harcok után, harcok és gyalogos támadásokkal, január 24-én

elfoglalták az Odera-folyó mentén német Szilézia hadiipari központját: Oppeln várost.

újából sikerült helyreállítani India és Csunkingina között a szárazföldi összeköttetést, amely Burmának a japánok által 1942-ben történt elfoglalása óta megszakadt. Most már semmi akadály sincs a nagyarányú angolszász hadianyagszállítmányok eljuttatásának a kínai nemzeti kormány részére.

Vázsonyi István.

amelyet mint fontos erődítményt és vasúti, valamint úthálózati központot elkeseredetten védtek a németek.

Egyidejűleg e hadseregcsoport katonái Breslaútól északra elfoglalták Lengyelország területén Ravicztot és Németországban Trachenberget, ezenkívül még több mint 200 más helységet, ezek között

Margarettet (7 km-re délkeletre Breslaútól).

Lodztól dényugatra a szovjet csapatok megsemmisítették az ellenség körülszárt csapatait, 53 harcokcsit zsákmányoltak és több mint 3000 német katonát és tisztet ejtettek foglyul. A haderőt több mint 6000 német katona és tiszt holtteste borította.

Krakkótól délre és dényugatra a szovjet csapatok 40 községet foglaltak el.

A 2. ukrán hadseregcsoport csapatai Miskolctól északra támadásba mentek át és nehéz terepen, hegyes vidéken

áttörve a németek erős védelmi vonalát, 20 kilométert haladtak előre 40 kilométer széles fronton.

Január 23-án a Csehszlovákia területén

elfoglalták Rozsnyó és Jolsva városokat,

a német védelmi rendszer fontos erődítményeit, ezenkívül több mint 80 községet.

Budapesten a szovjet csapatok

folytatták a körülzárt helyőrség megsemmisítését a város nyugati részén (Budán).

Budapesttől délnyugatra, a szovjet csapatok visszaverték a németek erős harcokos- és gyalogos támadását, amely Budapest felé irányult.

További brit előnyomulás a Rajna felé

London, január 25. A britek tegnap benyomultak Heinsbergbe, ahol tegnap este heves utcai harcok folytak. Heinsberg országtíri és vasúti elosztópont Geilenkirchen és Roermond között. Az ardennei német hátvéd heves harcokban áll az előrenyomuló német csapatokkal. Az 1. francia

Január 23-án a szovjet csapatok az összes frontokon 83 német harcokos tettek harcoképtelenné, ezek közül 34-et Budapesttől délnyugatra semmisítettek meg; légi harcokban 23 ellenséges repülőgépet lőttek le.

hadserg térnyereségre tett szert Colmarfól északnyugatra. Haditudósítások szerint a német vasutak lázas forgalmat bonyolítanak le. Ebből az következik, hogy nagy német erővonások vannak folyamatban a keleti frontra való áthelyezés céljaira.

A szövetségesek burmai győzelmei megteremtették a szárazföldi összeköttelést Kína felé

London, január 25. Lord Mountbatten, a délkelet-ázsiai szövetséges haderők legfőbb parancsnoka a következő táviratot küldte az Egyesült Nemzetek angol-amerikai főparancsnokságához: „A Quebecben kapott parancs első részét teljesítettem,

megnyitottam a szárazföldi utat Kínába.”

London, január 25. Csungkingből jelentették, hogy indiai gépkocsikaravánok már kínai területekre érkeztek.

London, január 25. Burmában a 14. brit hadserg kötelékei tovább folytatják előrenyomulását a főváros, Mandalay felé. Három brit hadoszlop 50 km-re közelítette meg Mandalayt.

Angol csapatok még egy ponton partraszálltak Burmában. Három hét alatt ez már a negyedik partraszállási hadművelet. Észak-Burmát teljesen megtisztították az ellenségtől. Amerikai csapatok

tegnap megközelítették a Fülöp-szigetsoport legnagyobb szigetét, Luzonnak legfontosabb repülőterét, a Clark-repülőterét.

Amerikai szuper-légierődők 24 óra alatt másodszor bombázták Nagoya repülőgépgyártási gócpontot, a japán anyaország legnagyobb szigetén. Amerikai anyahajókról felszálló repülőgépek Formosa- és Riu-Kiu-szigetét bombázták.

A külföld hírei

London, január 24. A stockholmi rádió közölte, hogy Dániában a vasúti szabotások óriási méreteket öltöttek. Egy vasútállomáson több vasúti szerelvényt robbantásokkal 24 órára feltartóztattak. Aarhus kikötőjében felrobbantottak egy világiótornyot. A dán hazafiakat nem sikerült elfogni a Gestapo-nak, ezért túsul letartóztatták családjukat, köztük négy fiatal gyermeket, azután felrobbantották a családok házeit. Később a dán ellenállási mozgalom hívei a Gestapo két házat robbantották fel.

ADAKOZZATOK DIOSGYŐR ÉS MISKOLC ÉHEZŐ MUNKASAINAK!

Langer-vaslelep
Káiz Sárdor
HATVAN-UTCA 6.
Veszek mindenféle új és
öcska vasanyag, villanymoiort, fémekeket, szerszám-
géceket és szerszámokat.

Irógépet, szerszámot
vesz HURAY, Kossuth-utca 39. sz

Bőröndkeilleket,
bőrt bélső, vásznat,
enyvet, papíriemezt,
használt bőröndöt
veszek
FEUERMANN
bőröndös
Piac-u. 55 (Márx-üzlet)

CROKONAI-SZÍNHÁZ
MAI Kőz vánatra MAI
Molnár Ferenc
világi ú v gjátéka
DELILA
Kezde e d. u. fél 4 órakor.
Nézőtér lüfte.

Vendéglőmet
újra megnyitottam
Sini Géza
Batthyány-u. t. sz.

Mindenféle új és használt szőr-
meccrut, valamint cénát és
és bős-selyemdrut napi ár-
ban állandóan veszek.

III. Nagy István
szücsmeister,
Szent Anna-utca 3. sz.

Vajat, tejet, cukrot,
mézet veszek az
Erzsebet-cukrászdák
Piac-u. 37 és Csapó-u. 41.

Dr. Brüll-féle
m kereskedés, Piac-u. 75
Bútorok, nemes porcel-
lánok, tükörök, fal-
karok, csillárok,
ólomkristályok
gyári
árban.
V

„A tanító, a legrababb magyar”

A „Néplap” hasábjain néhány nappal ezelőtt dr. T. B. panaszolta, hogy „az oktatás körül minden csendes”. Serkenti a kultuszminisztériumot, foglalkozzék a tankönyvek felülbírálatával, az ifjúság világnézeti vezetésével és főképpen a nevelők demokratikus átalakításával. Azóta a kultuszminiszter úr is hallatta szavát a tanügyi reformok kérdésében. Véleményem szerint az oktatás körül nagy csendben nevelőink is erősen ludasok. Miért hallgatnak, miért nem cselekszenek?

„Alázását, ki olyan bűnösen türte, Lázad-e hát már az élet alágyúrtja, A tanító, a legrababb magyar?”

— kérdezte bús, vádló szóval Ady Endre, fordulván egy olyan kornak, mely a multból hozott dús véikeivel és reménykedő jövővárásával elődje volt a mi napjainknak.

A néptanító nem taníthatta a népet

A magyar nevelő, kivált a néptanító, afféle perifériás úrnak számított. Beengedték ugyan az úrilakomák, a nagydímadások ezerefényben világító, cirádás terméibe, de az asztalhoz már nem ültették. Megvették testét-lelkét, de mindig csak foglalatot kapott, hitvány kis summákat, nyomorúságos Fauszija volt egy zsigori Mefisztónak. Az úri sorsközösség mostohája maradt. Suba alatt kacérkodtak vele, ha jó magaviseletű, kötelességtudó vazallus volt, de ha felismerte osziályhelyzetét és ellenszegült az uralkodó rendnek, a „történelmi Magyarország” egész apparátusa nyakába zúdult. A csendőr meghurcolta, a tanfelügyelő ráolvasott, a miniszter menesztette és a társaság kiközösítette. Hány agyonhajszolt, végső magányba kergetett és tébolyba züllesztett emberrel találkozunk az országban! Minden bűnük az volt, hogy komolyan vették hivatásukat a néptanító létükre a népet merték tanítani: igazi történelmére, igazi kötelességeire és igazi erejére. Mégis, milyen kevés volt a Tancsics Mihályok, a Somogyi Bélák és a Kunfi Zsigmondok száma azokhoz, akik semmiért, lerágott malaccsontért, úri alamizsnáért feladták magukat, harcok életüket!

Független tanító at!

Most történelmi fordulópont-hoz érkezünk. A magyar nevelők, hosszú idők után először, ismét lehetőséghez jutottak szabad szakszervezetek alakítására és ezzel a minden dolgozóval való sorsközösség kiépítésére. Páratlan lehetőség, melyet nem hagyhatunk kiaknázzalannul! A nevelők ne tekintsek szakszervezetüket holmi jámbor, régimódi tanítóegyesületnek, mely felülről dirigált vezetőséggel békés, erkölcs-nemesítést és önképzést művel

Vígyszínház-mozgó

Mai műsor

Behajtani fides

magyar vígjáték

Előadások kezdete fél 2 és fél 4 órakor, vasárnap c. e. 11-kor is. Pénztárvnyítás 12 órakor.

s gazdasági érdeklődésében a cirkaalmas, papirkosárig érő memorandumokon kívül, legfeljebb a vendéglői sportegyletek szociálpolitikai szintjéig emelkedett. A szabad szakszervezetek harcokos hordozói lehetnek a tanítóság jogos érdekeinek és az új nevelés kérdéseinek. Demokratikusan választott vezetőségük a legjobbak tanácsa lehet, akik nem aggkoruk és érdemeik jutalmát tekintik tisztességükben; hanem radikális és rendíthetetlen küzdelmet folytatnak a nevelők szellemi és gazdasági haladásáért. Független tanítókat a szabad országban az új nevelésért és a jobb fiatalságért!

„Az oktatás körül minden csendes.” Miért nem hallatják hangukat a nevelői szakszervezetek? Ma nincsen téli álomra idő és túlkényelmes, meg felelőtlen mindennel Budapest teljes fejszabulásáig várni. Debrecen iskolaváros, sok kitűnő nevelője van, akik látják, ismerik a bajokat. Miért nem indul meg hát a demokratikus magyar nevelők munkája a szakszervezetben, mely mindenképpen hivatott szerve a problémák felvetésének és kidolgozásának? Hiszen a demokrácia mindenekelőtt az érdekelt cselekvési jogát és kötelességét jelenti.

Surányi Imre.

A belpolitika híre

A kormány tegnap dálnok. Miklós Bela elnökielte alatt minisztertanácsot tartott. A minisztertanácsot holnap folytatják.

A Nemzeti Segély akció hírei

Óry István főispán felhívja Debrecen és Hajdu varmegye lakosságát, hogy érezzék át a nehéz helyzetbe került vidékek éhező népének sorsát és adakozzanak a Nemzeti Segély akció javára. A gazdatarsadalom különösen vegye ki a részét.

A Nemzeti Segély akció vezetősege kéri az metekeseket, hogy ajánlák kölcsön zsákokaikat az akció céljaira. Sokan ajánlanak fel terménytelésegeket, de zsák hiányában nem tudják azt elküldeni.

A középiskolás diákok szombati gyűjtése alkalmával több család usztet és más élelmiszert akart a mozgalom rendelkezésére bocsátani. Mivel azonban a diákoknál kosár, zsák nem volt, az adományokat kénytelenek voltak oltahagyni.

A Segély akció felkéri az adakozó családokat, találják módját, hogy adományait a Batthyány-utca 9. szám alatti központba eljuttassák.

A Nemzeti Segély akció javára tegnapig befolyt pénzüdemányok összege 70.291.35 P.

A tegnapi napon a következő nagyobb mennyiségű természetbeni adományok érkeztek az akció központjához: Magyar Mezőgazdák Szövetkezete 100 kg burgonya. Vass Mihály 5 q búza. Székely János 50 kg liszt. Démsuz Arthur 100 kg búza. Harsányi Imre 50 kg liszt, 5 kg bab. Apati-gözmalom 100 kg liszt. Burai Sándor 50 kg búza. Tóth Ferenc 50 kg búza. Gyöngyösi István 50 kg búza. Kőríz István 100 kg rozs. Nyitrai János 50 kg búza. Faragó György 2 q rozs.

Együtt a demokráciáért — Munkásegység!

A Magyar Kommunista Párt Központi Vezetősége és a Szociáldemokrata Párt Országos Vezetősége a következő megállapodást kötötték:

A reakció elleni harcban, a demokrácia megvalósításában a két párt együtt halad.

Mindkét párt 3-3 tagból álló állandó tanácskozási bizottságot küldött ki, melynek feladata, hogy a felmerülő országos jellegű politikai és gazdasági kérdésekben lehetővé tegye és biztosítsa a két párt egyöntetű állásfoglalását.

Mindkét párt megőrzi programját és szervezeti függetlenségét, az kölcsönösen tisztelőben tartja.

A két párt együtt haladása a Magyar Nemzeti Függetlenségi Front megerősítését szolgálja.

Debrecen, 1945. január 21.

A MAGYAR KOMMUNISTA PÁRT KÖZPONTI VEZETŐSÉGE.

A SZOCIÁLDEMOKRATA PÁRT ORSZÁGOS VEZETŐSÉGE.

A Magyar Kommunista Párt és a Szociáldemokrata Párt fent köztölt megállapodása őszinte örömet fog kiváltani a szervezett munkások soraiban és azon túl a magyar demokrácia minden hívében. A munkásegységfront létrehozása Magyarországon is valóssá vált. A két munkáspárt összefogott, hogy közös erővel harcoljon az ország katasztrófájáért felelős fasiszta és feudális reakció teljes és végleges megsemmisítéséért, a magyar demokrácia megvalósításáért.

A két munkáspárt összefogása természetesen nem érinti szervezeti és programmatikus különállásukat. A kommunista és szociáldemokrata pártok fellegása számos fontos elméleti és gyakorlati kérdésben eltér egymástól. De nem azt kell ma előtérbe tolni, ami a két pártot egymástól elválasztja, hanem azt, ami a két pártot összeköti.

A Magyar Kommunista Párt és a Szociáldemokrata Párt nézetei azokban a főkérdésekben, melyek a demokratikus, független Magyarországot felépítésére, a magyar reakció teljes megsemmisítésére, a németellenes magyar szabadságharc győzelmese megvívására vonatkoznak, megegyeznek egymással. Megegyeznek egymással abban is, hogy a magyar demokrácia végleges és teljes győzelmének kivívásához erős és egységes munkásmozgalom, erős és egységes munkásszervezetek szükségesek. És mert ezekben a főkérdésekben nincs véleményeltérés, létrejött a két párt akcióegysége, megszületett a magyar munkásság egységfrontja.

A Magyar Kommunista Párt évek óta küzdött a munkásság soraiban dúló testvérharc megszüntetéséért, a két munkáspárt összefogásáért. De — egyebek közt — az a körülmény, hogy 1944 március 19-ig a Szociáldemokrata Párt törvényes, legális párt volt, a Kommunista Párt pedig földalatti, illegális párt, megnehezítette a munkásegységfront létrejöttét. Március 19-ével ez a helyzet megváltozott. Hitler magyar pribékjei már nemcsak a kommunistákat üldözték tüzzel-vassal, hanem föld alá kergették a Szociáldemokrata Pártot is. A munká-

kásegység elé tornyosuló akadályokat ezzel maguk a németbárencok szüntették meg. A két földalatti munkáspárt a budapesti Magyar Front keretében egymásra talált.

Az, ami Budapesten a föld alatt megkezdődött, folytatódott a föld fölött, amikor a két munkáspárt az országnak a vörös hadsereg által felszabadított részén újra megkezdte nyílt, tömegszervező munkáját. Az Ideiglenes Nemzetgyűlés szövegéről hangzott el a Magyar Kommunista Párt javaslata: szociáldemokratáknak és kommunistáknak össze kell fogniuk a magyar munkásmozgalom, a magyar demokrácia ügyét. A kommunisták elvtársiasan, baráti kinyújtott jobbát a szociáldemokraták elfogadták. Így született meg a magyar munkásegység.

Nincs, nem lesz testvérharc a két munkáspárt között! A Kommunista Párt és a Szociáldemokrata Párt megállapodása azt jelenti, hogy hiú reményesség azt hinni, hogy a két párt közé ékel lehet verni. A magyar reakció

hiába számít a két párt nézeteltéréseinek kihasználására és ezzel a magyar demokrácia táborának meggyöngyítésére! A két munkáspártot nem lehet egymásra uszítani, egymás ellen kijátszani, a két párt együtt halad, együtt harcol mindenrendű és rangú reakció ellen, a magyar demokrácia teljes és végső győzelméért.

A két munkáspárt megállapodása veresége a reakciónak, győzelme a demokráciának. Eppen ezért szinte felesleges hangsúlyozni, hogy a munkásegységfront nem irányul semmilyen más demokratikus párt ellen. Ellenkezőleg! A Magyar Kommunista Párt és a Szociáldemokrata Párt megállapodása csapás a reakcióra, tehát a Magyar Nemzeti Függetlenségi Frontban egyesült valamennyi demokratikus párt közös ügyét szolgálja. Ha a reakció nem tud éket verni a munkáspártok közé, akkor a Magyar Nemzeti Függetlenségi Front soraiknak megbontására irányuló kísérletei is csődöt fognak mondani. A munkásegység megszületése a nemzeti egységet!

SEGÍTSETEK AZ ÉHEZŐ BORSODI BANYASZOKON!

Sókiosztás

A város által szerzett 480 q darabos sóból Debrecen város közönségét 270 q illeti. A többi felsőbb hatósági rendelkezés szerint más városok és községek részére kell kiadni. A Debrecen város lakossága részére jutó 270 q sóból 90 q illeti a sütőiparosokat, 15 q a húspárosokat és 15 q a klinikákat, vendéglőket és étkezőket. A megmaradó 150 q a közönség között nyer kiosztást. A jelenlévő népesség létszámához képest egy személyre jut bizonytalan időre 15 deka.

A sókiosztás a fűszerkereskedők útján, az alábbiak szerint — a vásárlások meg-előzése végett — jegyrendszer mellett történik.

A sóeladásnál foglalkozó kereskedők sósóltványait átvele végett a Közélelmezési Ügyosztálytól máris jelentkezhetnek.

A fogyasztóközönség a Kenyérjegy „F” jelzésű szelvényére bármely, sóeladással foglalkozó fűszerkereskedőnél február 10-ig 15 deka sót vásárolhat, akiknek kenyérjegyük nincsen, az őrlési igazolvány bemutatása mellett a Közélelmezési Központi Irodákban személyenként 20 fillérért sójegyet kaphatnak, amelynek 1. számú szelvényére személyenként 15 dekát vásárolhatnak.

A kereskedők a beváltott jegyszelvényekkel február hó 10-ig kötelesek a Közélelmezési Ügyosztály elszámolási irodájában elszámolni. E határidőn túl a jegyszelvényeket beváltani tilos.

A sütőiparosok sósóltványait az általuk felszült liszt arányában a Közélelmezési Ügyosztálytól kapják. A húspárosok és vendéglősök szakosztályuk kimutatása alapján kaphatják meg az eljuttatott kereten belül az éket megillető sót.

A só fogyasztói ára különként 1.— Ft. Polgármester

Megalakult

a zsidó kultúrbizottság

A Debreceni Zsidó Kulturális Bizottság folyó hó 21-én tartott ülésén elnökké választották Miksa gimn. tanárt, titkárrá Lukács Pál zenetanárt választotta. A debreceni zsidó iskolák igazgatói teendőinek ideiglenes ellátásával a következőket bízza meg: A gimnáziumnál dr. Kardos László gimn. tanárt, a polgári iskolánál Mannheim Mór vallásnőrt és mindkét elemi népiskolánál Schönberger Samu elemi népiskolai igazgatót.

Helyreigazítás. A debreceni Ady Társaság január 28-i Ady-emlékkünnepélyét nem délután fél 3-kor, hanem délelőtt 11 órakor tartja a Szociáldemokrata Párt Bethlen-utca 3. szám alatti helyiségében. A műsoron Juhász Géza és Kardos Pál előadással, Juhász Iza szavalatokkal, Ujlalussy Mándy Margit, Lukács Pál és Ujlalussy József pedig ének- és zeneszámokkal szerepelnek. Jegyek a matiné pénztáránál válthatók.

Az egyetemi ifjúság újrakezeli az Egyetemi Kört!

A nagy demokratikus fellendülésben az egyetemi ifjúság is szükségét érzi az új alapokon való szerveződésnek. A szervezkedés új alapjait az utolsó idők gyászos-émleku egyetemi megmozdulásaival ellentétben, az egyetemi ifjúság történelmi, demokratikus tradíciói.

Ezen tradíciók jegyében zajlott le a debreceni egyetemi haligatok január 25-i alakuló közgyűlése. Megjelentek a közgyűlésen az 1937-ben megszüntetett Egyetemi Kör vezetői, Kiss József, a Demokratikus Ifjúsági Szövetség országos vezetésének tagja, dr. Zöld Sándor belügyi államtitkár, dr. Kovács Kálmán igazságügyi államtitkár, dr. Vajda Benő, a Nemzeti Segély akció titkára, dr. Tariska István, a „Népiap” főszerkesztője.

Kiss József ismertette az Egyetemi Kör működését. 1936-37-ben a világháború események az egyetemi ifjúságot is nyugtalanságba hozták. Németország fegyverkezése a környező kisállamokat gazdasági függőséggel fenyegette. Ezekben az államokban megindult a belső erőmunkáztatás. Nálunk a kérdés az volt: milyen helyet foglaljon el Magyarország a bizonyosan elkövetkezendő háborúban? A magyar ifjúság demokratikus gondolkodó része látta, hogy a „Turul” nem tudja egyesíteni, sőt a szegedi gondolat jegyében ki-szovalgaltja a kormányhatalomnak és szerepe abban merül ki, hogy fékkezze az erőket. Az 1934-i Debreceni Diéta összehozta a munkás-, paraszt- és értelmiségi ifjúságot s az elnevezett „Turul” helyett az egyetemi ifjúság a Debreceni Egyetemi Körben kezdett szervezkedni. A demokratikus polgárság a Reform-Társaságon keresztül támogatta az ifjúság munkáját. Az Egyetemi Kör a népi írók alapján állt, követelte a földreformot, a gyűlékezési és sajtószabadságot. Harcuk ezért folyt, hogy az 1937-es féktelen nyilas agitáció ellenére Magyarország ne csatlakozzék a fasiszmushoz. Eppen ez az oka annak, hogy az Egyetemi Kört a reakció 1937 május 15-én megszüntette. De csak a kereteket tudták szétverni, a demokratikus ifjúság tovább harcolt. „Stafétafutáshoz hasonlóan — fejezte be szavait Kiss József — most átadjuk a zászlót a mai egyetemi ifjúságnak.”

Az Egyetemi Kör betöltése utáni harcrol Zöld Sándor beszélt. A Márciusi Front valójában Debrecenben született, a márciusi Diétán. A Márciusi Front koncentrált támadásait a fasiszmus vissza tudta ugyan verni, mivel nyomása miatt a munkás- és paraszttömegek erőteljes mozgósítása nem tudott teljes mértékben kibontakozni, de a munka folyt 1938-ban a „Tovább” c. folyóirattal. 1939-ben a demokratikus pártok közti egység megteremtésén dolgoztak az Egyetemi Kör tagjai. 1940-ben a munkások között, 1941-ben a Függetlenségi Front megszervezésén, 1943-ban a Béke Pártban.

A felszólalások elhangzása után Mikecz Gyula ismertette a közgyűléssel a mostani gyűlés előzményeit, majd beszámolt a bizottság képviselőinek a Rectoral folytatott megbeszéléseiről. Kiemelte a diákjelölti intézményeknek demokratikus és szociális szemléletű újjászervezése irányában tett kezdeményezéseket. Az 1937-ben betöltött Egyetemi Kör felújítását javasolta. Célként a demokratikus népi Magyarországot önálló nemzeti életét jelölte meg.

Lokatos Imre felszólalásában hangsúlyozta a munkás- és paraszttömegekhez való kapcsolat szükségességét és ennek útjaként a Demokratikus Ifjúsági Szövetséghez való csatlakozást jelölte meg. Az egyetemi ifjúság mozgalmait a multban éppen azért voltak szektárius sikertelenségre kárthatva, mert nem volt kapcsolatuk a tömegekhez. Ezt kerülheti el az egyetemi ifjúság, ha csatlakozik a Demokratikus Ifjúsági Szövetséghez. A közgyűlés a Demokratikus Ifjúsági Szövetséghez való csatlakozást elfogadta.

Izraelita istentisztelet a Kápolna-utcai imaházban: Pénteken este 6 óra 30 perckor. Szombaton reggel 8 órakor, délután 4 órakor, este 5 óra 25 perckor, Szombat kezdete 4 óra 20 perckor, ki-menetelő 5 óra 25 perckor. Vallásügyi bizottság.

Heti előjegyzési naptár az 1945. évre kapható a „Méliusz” könyvkereskedésben.

Budapesti hozzátartozóknak
levelet viszük, megkereséseket vállalunk!!
Választerjesztést minden esetben küldünk.
Hiv. óra: 3-4-ig, Cserepes-u'ca 4. 57.

SAKSZERVEZETI HIREK

A Szakszervezetek Bizottsága, szombaton d. u. 2 órakor ülést tart, Arany János-utca 2. I. em.

A szellemi munkások szakszervezete folyó hó 27-én d. u. 2 órakor, a szakszervezeti székházban taggyűlést tart. A tárgy fontosságára való tekintettel pontos megjelenést kér az elnökség.

Nevelők, tanárok, tanítók, óvónők szakszervezeti ügyben előkészítő értekezletet tartanak pénteken, január 26-án d. u. 3 órakor. Január 27-én, szombaton d. u. 3 órakor alakuló közgyűlés lesz. Mindenki ott legyen! Előkészítő-bizottság.

Az OTI Eszes alkalmazottak, tisztviselők, altisztek és egyéb alkalmazottak szakszervezeti alakuló gyűlést tartanak vasárnap, január 28-án d. e. 9 órkor a szakszervezetek székházában, Arany János-utca 2. sz. alatt. Mindenki feltétlenül ott legyen.

Felhívjuk a Fűszerkiskereskedők Egyesületének választmányi tagjait, hogy f. hó 26-án délután 3 órakor Arany János-utca 2. sz., szakszervezeti székházban választmányi ülést tart. Elnökség.

Béreséplők és bérszántók minden vasárnap d. e. 9 órakor ülést tartanak. Pontos megjelenést kér a vezetés.

A nevelők szakszervezetének jelölőbizottsági tagjai a közgyűlés előkészítésére pénteken, folyó hó 26-án délután 3 órakor a szakszervezetek titkárságának helyiségében (Arany János-utca 2. szám I. emelet) értekezletet tartanak. A közgyűlést, melyen a szakszervezet tagjai teljes számban jelenjenek meg, folyó hó 27-én, szombaton d. u. 3 órakor ugyanott tartjuk. Előkészítő-bizottság.

A piacárusok és kertészek szakszervezete f. év január 26-án, pénteken délután 2 órakor taggyűlést tart, melyre a piacárusokat, bódé-, utcaiárusokat, konyhakertészeket, virágkereskedőket, virágárusokat meghívja. Okvetlen pontos megjelenést kérünk a tagkönyvek átvétele miatt, az Arany János-utca 2. sz. székházban. Vezetőség.

HALALOZÁSOK. Id. Palóczy László bérkocsitulaidonos 75 éves korában elhunyt. Temetése vasárnap délután egy órakor lesz a II/A. ravatalozóteremből. Gyászolják: Bánatos felesége, menyee, unokái, nászai és a kiterjedt rokonság. Lakás: Zrínyi-utca 51. Gehauer temetkezési vállalat.

Balogh Istváné Simon Eszter 68 éves korában elhunyt. Temetése pénteken délután 2 órakor lesz a Köztemető II/A. ravatalozóteremből. Az elhunytban Balogh István nyug. mázsamester feleségét, valamint gyermekeit és kiterjedt rokonsága gyászolja. Lakás: Többszámú-u. 18. Donkó temetkezés.

PROVIDENTIA

biztosító intézet

régi helyén megkezdte működését
Hivatalos óra 9—1-ig.

Kérjük ügyfeleinket, emaradt hátralevőekkel rendezni sziveskedjenek, hogy a biztosít sok folytonossága fennmaradjon.

Felszólítjuk mindazokat, akik a Debreceni Hajlított Bútorgyár

telepéről (Nagyvárad-u. és Salétrom-u. 5) bármilyen anyagot, vagy berendezési tárgyakat elvittek, hogy azokat a törvényes következmény terhe mellett, haladéktalanul visszazsállítsák.

Nyomravezetőket jutalmazunk

APOLLO-MOZI

Csaj 4 napig, vasárnapig!

Hypolit, a lakáj

Előadások délután: 1, fél 3 és 4, vasárnap délelőtt 11 órakor is.

SZÍNHÁZ

A Csokonai-színház közkívánatra még egy napig műsoron tartja Molnár Ferenc „Delilá”-ját, úgyhogy a „Mágnás Miska” bemutatója holnap, szombaton délután fél 4 órakor lesz.

Ipartestületi közlemény

A kőműves- és ácsiparosok folyó hó 27-én, szombaton délután 2 órakor szakosztályi ülést tartanak Kossuth-u. 23. sz. alatt. Kérjük a tagok pontos megjelenését. Nagy József, elnök.

Felhívások

Felhívjuk a Fűszerkiskereskedők Egyesületének tagjait, hogy az emaradt tagdíjukat saját érdekükben fizessék be Piac-utca 41. Fűszerkiskereskedők Árubeszerző Szövetkezet helyiségében. Vezetőség.

A hajduböszörményi „Rákóczi” hegycsoport január 28-án, vasárnap d. e. 11 órakor tartja rendes évi közgyűlést Hajduböszörményben, a Központi fűiskolában.

Felhívom azokat a közhivatali előjárókat, akik az ideiglenes nemzeti kormány 17/1945. M. E. sz. rendeletének 2. §-ában előírt esküit vagy fogadalmat még nem tették le, annak letételére előjártól a főispáni hivatalban (Debreceni Első Takaréki I. em.) haladéktalanul jelenjenek meg. Pénztár.

A Debreceni Zsidó szövetség kéri azon tagjait, akik a „Menekültek Értésítője” című újság Debrecenbe hazakerültétek névsorából kimaradtak, adataik bejegyzése végett a Szövetség irodájában mielőbb jelentkezzenek.

Hirdetmények

Felhívom azokat a termelőket, piaci árusokat és élelmiszer árusító kereskedőket figyelmét, hogy az élelmiszerárakat közgegyesítmél állandóan ellenőriztetem, s amennyiben a termelőbizottsággal közösen megállapított irányárakat túllépnék, úgy, amellyel, hogy ellenük a büntetőeljárás haladéktalanul megindítom, ellenőrzőszerveim a forgalomba hozott élelmiszert el is köpozhajják. Debrecen, 1945 január 26-án József, r.-főkapitány.

Felhívom azokat az egyéneket, akik nembetegségben szenvednek, vagy ilyen betegségre gyanus előjeleket tapasztalnak magukon, hogy saját érdekükben forduljanak a rendelkezésre álló hatóságai vagy egyéb orvosokhoz, hogy megfelelő gyógykezelést kaphassanak. Ha ezirányú kötelezettségüket nem teljesítik, a súlyos egészségromlásra kívül egyéb kellemetlen következményeknek is kitészik magukat. Polgármester.

Felolós szerkesztő és kiadó:

Dr. Tariska István.

Szerkesztő: Radó István.

Nyomatott a „Szabadság” nyomda- és kiadóvállalat körforgógépén Debrecen, József királyi herceg-utca 16. szám.

Felolós nyomdai vezető: Erdős István.

ALLÁS

Borbélysegéd felvevették 60 P., ellátás. Tóth Pál, Hajdudorog. 1181

Tisztességes, jómunkás mindenest felveszek. — Bethlen-u. 30. 1194

Műhelyfelelő, favágókat felveszünk Gazdák Sütődéje Böszörményi-út 15. szám. 1156

LAKÁS

Háromszobás, fürdőszobás lakás kiadó. — Azonnal elfoglalható. Felvilágosítás Városháza földszint 6. Tavaszbuáz veszek. 1150

Különbejárta bútorozott szoba ágyanemű nélkül kiadó. Varga-u. 40. 1105

Kiadó lakás, Eötvös-u. 26. sz. 1101

Ingyen adom konyhás és epizos lakásonat oly egyéneknek, ki Lugosi-u. 29. számú lakásomra vigyáz. Értekezni Piac-utca 68. sz. 1107

Lakást adok intelligens családnak. Érdeklődni: Simonffy 1/b. Árvaszék. 1135

EGYÉR

Fotonyagot, gépeket, papírokat magas áron vásárol Tőkés és Horváth foto, Piac-u. 27. 1145

Újszeker famunkát adok hízott sertésért. Cím a kiadóban. 1148

Papipatást eladó. Rákóczi 65. Pinceablakon kopogni. 1149

Kismacson 76 hold föld bébadó, Varga 3. 1128

Elsőrendű minőségű zománcozott spór eladó. Szénásvy és Daku kötszerüzlet, városháza. F49

Intelligens középkorú magános nő emenne úrhoz házvezetőnőnek, vidékre vagy gazdaságba. Levelet „Jó háziasszony” jellegre a kiadóba. 1118

16—17 éves fiura való öltönyt nagyobbra cserélek. Homok-u. 28. 1098

Szombaton 2 drb szőke 1 kan és 1 koca dísznő elveszett. Nyomravezető vagy megtaláló 100 P jutalomban részesül. Biró A. Kishegyesi-út 3/c. 1099

Féret cipőt vagy bakancsot csinálók. Biró Eötvös-u. 26. 1100

Kereskedőket veszek. Csapókeri, Magyar-u. 30. 1102

Felhívom a hozzam tartozó nevelőszülőket, létszámbevétel végett gyermekekkel jelenkészenek. Telepfelügyelőnő, Váru. 11. 1103

A szikgáti államerdeszeti csemetékertiben lévő kosárfonó fűz zölden, tövén mázsánként 30 P árban eladásra kerül. Az utalványokat a m. kir. erdőfelügyelőség Széchenyi-u. 29. sz. alá ki. 1104

APROPENZ a „Szabadság” nyomdában kapható.

Amóniákszódát és zsirszódát veszek. Szappanos utca 22. 1133

Kifogástalan állapotban lévő fekete férfiruha eladó. Cím a kiadóban. 1134

Felkértem Kovács István máv. főintéző urat (Nagyvárad-u. 13. sz.), hogy hadnagy sógoráról bármit tud, engem értesítsen e lap útján levélben „Aggódó” jellegre. 1084

Egyszobás, adómentes ház eladó. Érdeklődni Piac-utca 82. 1985

Keresem Nagy Mihályt, aki 1944-ben tizedes katonona volt, tábori postaszám V. 629. Aki tud róla, értesítse vagy ha ő maga is olvassa e sorok, értesítse aggódó hozzártatózóját. Címét a kiadóba kérem leadni. 901

Fuvarost keresek Hajláról 1 öl fát hazaszállítani. Péterfia 34. sz. 1079

Varrni, szabni, rövid ideényfűzetésért tanítók és egy 16 év körüli leányt teljes ellátással tanulónak felveszek. Kusza Béláné női szabó, Piac-utca 40. 781

Ki tud róla? Elek Imréné és Silye Gizella leányaimról, értesítse aggódó szüleit és férjét. Silye Sándor Hajduböszörmény Domb-u. 11. 1076

Jókarban lévő tangóharmónikát veszek. Biró fodrász, Piac-u. 58. 1070

Mosást, vasalást vállalok. Kar-u. 11. 1067

Kisszobát adok takarító sz. 1064

Eladó kerékpár, asztal-ízhezely. Szávai-u. 3. 1059

Cipőt méretkútnan csinálók fáért, szénért, cu-gost is. Kuruc-u. 52. 1063

Úvegezőt keresek, üveg és gitt van. Teleki-u. 57. 1057

Hízottsertésért, cukorért vagy egy középtermelű öltönyért egy pár eszemat vagy bakancsot csinálók. Honvéd-u. 7. 1082

Eladó egy férfi fekete öltöny és egy kabát. — Sztepanov, Miklós-u. 37. 785

Jó varrógép eladó. — Virág-u. 15. 1043

Faggyut cserélek szappanért vagy szappanfűző szerért. Kerekes-u. 23. sz. 1083

Felszólítom mindazokat akik Bánk 28. sz. alatti tanyámról bármit u. m.: takarmányt, terményt, bútor, gazdasági felszerelést elvittek, 3 napon belül törvényes következmények terhe mellett szállítsák vissza Lorántffy-u. 23 szám alá. Ember Ferenc gazda. 1066

Veszek és eladok

használt bútorokat, ruhaneműket, varrógépet. Mezei Gyula, József kir. herceg-u. 50.

Hajlított székek, asztalok, rekamiék és fotellváson nagy választékban kapható Csapó u. 85. Bucsuknál. 1119

Veszek selymet, férfi és női szövétet, vásznat, inganyagot. Tiszántúli ruha és fehérmű üzem Vár-utca 2. félemelet.

Bútorok, rekamiák, fotelek, gardero zekrények fél-hálók, frásztalok, perzsaaszönyvegek, csillárok, szobrok, varrógépek, cipők, eszmák nagy választékban Ingóságközpontban. (Püspöki-palota)

Új textilárakat, férfi és női ruhaneműket, használt állapotban is a legmagasabb napiáron veszek. Blum, Piac-u. 21. 1073

Megbízásból aranyat és óráat a legmagasabb árba veszek. Blum, Piac-u. 21. 1072

Sztrákon elmaradt férjemet keresem. Faragó Lászlóné Miskolc, Arany János-u. 35. 715

Símai gyorsíróiskolába állandóan lehet beiratkozni 9—2-ig. Piac-u. 73. 714

Rekamiék és mindenféle kárpitos áru kapható. — Major Sándor, Péterfia-u. 26. sz. 907

Keresem Szolnoki Lajos tsz. szakaszvezető légvédelmi tűzér feleségét Szövetes Erzsébetet és Szövetes Imre fegyverjavító tűzérővezetőt. — Aki tud róla értesítse aggódó szüleit. Jutalmazzuk Sámsoni-út 65. sz. vagy Bellegelő 32. sz. 827

Cserélek mézért, cukorért, fáért női télikabátot. Crepdesin, olajfestmények eladók. Cím a kiadóban. 1052

Retorta-faszén fűrészpör forgácsal, mozaiklapok és beonkavics kapható a Debreceni MHKögyárnál, Fürdő-u. 2.

Szeget magas áron veszek 20—50 millióig. Lovász, Péterfia-u. 52. 879

Jókarban lévő használt és új ruhaneműt veszek. Takács Gizella, Piac 40. üzlet. 873

Óráat, aranyat, brilliánt legmagasabb napiáron vesz Kollár, Kossuth-utca 4. 833

Értékes ágyaneműt legszebben hímezzük. Angorafonla; veszünk. Favorit, Csapó 24. 865

Óráat, ékszeret, aranyat magas árban vesz Blatiner, Csapó 83. 869

István-út 41/b. sz. alól elveszett egy barna puhafaháló és egy világoskék konyhabútor. — A nyomravezető egy mázsaszövet és 50 drb tojást fog kapni. Molnár szabó Révész-tér 2. 1112